

Eduskunnan sivistysvaliokunta
siv@eduskunta.fi

Lausuntopyyntö: HE 31/2025 vp Hallituksen esitys eduskunnalle opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalan virastouudistusta koskevaksi lainsäädännöksi.

Lausunto otsikossa viitatus Hallituksen esityksestä

Helsingin yliopisto kiittää lausuntopyynnöstä ja toteaa siitä seuraavan.

On ymmärrettävää, että opetus- ja kulttuuriministeriön virastorakennetta muutetaan esityksessä esitettyjen syiden ja tarkoitusten takia. Ehdotettu uusi virastojako vaikuttaa tarkoituksenmukaiselta kokonaisuudelta.

Nykyisillä virastoilla on kaikilla omilla toimialoillaan merkittäviä ja yhteiskunnallisesti tärkeitä tehtäviä. Muutos koskisi käytännössä kaikkia opetus- ja kulttuuriministeriön alaisia nykyisiä virastoja jollakin tavalla eli kyseessä on erittäin iso muutos. On tärkeää, että näiden siirtyvien tai toimintojaan muuttavien virastojen toimintaedellytykset turvataan jatkossa sekä toiminnallisesti että taloudellisesti. Itse muutos ja sitä koskevat järjestelyt vievät paljon voimavaroja. On toivottavaa, että muutoksista huolimatta ja niiden aikanaan virastot kykenevät hoitamaan tehtäviään menestyksekkäästi. Muutos esitetään tehtävän myös varsin nopeassa aikataulussa, eli kyseessä on iso muutoshanke.

Helsingin yliopisto kiinnittää huomiota erääseen yksityiskohtaan. Ehdotuksen mukaan nykyinen näkövammaisten palveluihin keskittyvän saavutettavuuskirjasto Celian johtokunta lakkaisi. Johtokunta on tällä hetkellä perustettu kaudelle 1.1.2023 – 31.12.2026. Ehdotuksen mukaan vammaisten henkilöiden oikeuksista tehdyn yleissopimuksen 4 artiklan 3 kohdassa tarkoitettu vammaisten henkilöiden osallistaminen heitä koskevaan päätöksentekoon voitaisiin kuitenkin toteuttaa järjestämällä sidosryhmäyhteistyö muilla tavoin. Ehdotuksessa ei kuitenkaan avata tarkemmin, mikä on se tapa, jolla sidosryhmäyhteistyö ja vaikuttaminen turvataan jatkossa. Nykyisessä johtokunnassa on mukana usea näkövammaisten liitto tai yhdistys. On tärkeää, johtokunnan tullessa lakkautetuksi, että vaikuttamismahdollisuudet turvataan jatkossa niin, että yleissopimuksen mukainen vaikuttaminen turvataan.

Helsingin yliopisto on ollut uudistamistyön alkuvaiheessa mukana koskien Kansalliskirjaston asemaa ja sen mahdollista muutosta. Kuten esityksessä todetaan, tämä valmistelu ei kuitenkaan edennyt.

Rehtori

Sari Lindblom

Tämä asiakirja on allekirjoitettu

Asian HY/7363/00.13.00/2025 asiakirja

Lista allekirjoittajista

Allekirjoittaja

Todennus